

Tenhultsleden

Välkommen till Tenhultsleden!

En vandring på kommunens yngsta vandringsled bjuder på varierande natur och underlag. Leden har två rundslingor med en sträcka emellan. Norra delen går i Ingaryds Naturreservat och Ingaryds gård. Stigen mellan Ingaryd och samhället går på torvmark och i samhället blir underlaget asfalt. För att komma till den södra delen, som är i Uvabergets naturreservat, går man omväxlande på motionsspår, MTB-spår och längs med Tenhultsjön där det ligger ett friluftsbad som har grillplats och toalett. Mellan badet och naturreservatet Uvaberget får man gå på spänger och stigar i skogen. Informationsskyltar längs med leden berättar om samhällets historia och på Ingaryd finns en berättelsekarta med bilder, karta och berättelse som nås via en QR-kod.

Sevärt utmed leden

- 1 **TSOK:s klubbstuga**, informationsskylt om Tenhultsleden.
- 2 **Sjösänkningen.** 1851 påbörjas sänkning av Tenhultsjön och Rommelsjöån görs om till en grävd kanal. Sannolikt utfördes sänkningen av Tenhultsjön som en förberedelse till järnvägens dragning genom Tenhult som då var ett kärrområde. Informationsskylt på platsen.
- 3 **Kalmarkriget och Mickel del 1.** 1611-1613 pågick Kalmarkriget och det påverkade Tenhult. Danskarna under Kung Christan IV, erövrade bland annat Kalmar slott, Elfsborgs- och Gullbergs fästningar. Målet var att även belägra Jönköpings slott som var en viktig försvarsenhet för Sverige mot danskarna.
- 4 **Kalmarkriget och Mickel del 2.** Mickel Jönsson fick 1609 i uppdrag av Karl IX att vara skogvaktare och uppsyningsman för hela Jönköpings län. Mickel var också handlingskraftig och tapper. I juli 1612 fick han under rättelse om att danskar vandaliserat Rogberga kyrka. Mickel visste att han inte skulle få undsättning från slottet så han tog saken i egna händer och lyckades snabbt få ihop ett uppbud av djuraskyttar och bönder för att ge danskarna en läxa de sent skulle glömma.
- 5 **Uvabergets naturreservat.** Uvaberget reser sig cirka 260 meter över havet och klippväggen ner mot Tenhultsjön är cirka 45 meter hög. Uvaberget är dramatiskt med såväl rasbranter som kala lodväggar. Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald knuten till brantmiljöer med naturlig barrskog, betesmark och lövrik strand- och sumpskog. Mer information på platsen och inom reservatet.
- 6 **Järnvägen.** På 1850-talet hände något som ritade om Sverigekartan. Järnvägsnätet började planeras. I Tenhult blev det den sträckning som järnvägen har än idag. Marken där stationen skulle byggas tillhörde Tenhults herrgård och stationsnamnet blev därmed Tenhult. Runt stationen växte samhället upp och socknens befolkning fick en förskjutning österut. På denna plats finns en informationsskylt om järnvägen men den ligger en bit bort.
- 7 **Rogberga socken och gårdar.** Tenhult var från början namnet på nuvarande Tenhults Herrgård som då bestod av två hemman. Namnet är sammansatt av två ord och dess ursprung kan förklaras med "ten" som på närkiska betyder sjö och "hult" som betyder skogsdunge. Namnet har genom åren haft olika stavningar. Tenhult som tätort kom inte förrän järnvägen och stationen byggts. På denna plats finns en skylt med mer berättelser.

Sevärt utmed leden

- 8 Rogberga kyrka.** Informationsskylt om Rogberga kyrka som man kan tycka ligger lite vid sidan om samhället. Största delen av invånarna i kommundelen bor Tenhults tätort men för 200 år sedan såg det annorlunda ut. Tenhult bestod av ett antal byar och gårdar utspridda runt om kyrkan. I söder Fagerslätt, Grenåsa och Mjälaryd. I norr Yxenhaga (Öxnehaga) och Tormenås. Österut Klevarp och Häljaryd och längst bort i sydost låg Tenhult. Med det perspektivet kan man säga att kyrkan låg mitt i socknen.
- 9 Ingaryds gård.** Här står en skylt med information om Ingaryds gård. Gården Ingaryd är en frälsegård från 1570-talet. Gården låg då strategiskt intill den gamla riksvägen mellan Jönköping och Kalmar. Tusentals soldater har marscherat förbi här. 1650-1890 var det gästgiveri och skjutsstation. Här låg tingsplatsen för Tvetå härad. Första tinget hölls 1723 och 1760 byggdes ett nytt tingshus som fungerade som det fram till 1890. Inom Ingaryds naturreservat finns skyltar med QR-koder som leder till en berättelsekarta.
- 10 Ingaryds naturreservat.** Här står en skylt med information om Ingaryds naturreservat. Området består av skogs- och jordbruksmark med stor artrikedom. Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara den biologiska mångfalden som är knuten till naturskogsartad barrblandskog och ädellövskog samt odlingslandskap med alléer, skyddsvärda träd och lövträdshagmark. Tanken är att ge människor möjlighet till naturupplevelser inom ramen för bevarandet av naturvärdena.

Stadsbyggnadskontoret
551 89 Jönköping
tfn 036-10 50 00